

ChessParty – et fantastisk initiativ som må tåle et kritisk blikk

Av Kjetil Aleksander Lie og Espen Lie, medlemmer av Norges Sjakkforbund

Porsgrunn, 9. mars 2020

Norges Sjakkforbund (NSF) arrangerer «ChessParty» 22.-24. mai 2020, i samarbeid med chess.com, chess24, Oslofjord Convention Center og eventbyrået Kjentfolk. Festivalen er en skikkelig storsatsing, med aktiviteter og turneringer for verdensstjerner, norgeseliten, nybegynnere og mer erfarne sjakkspillere i alle aldre, skoleklasser og andre sjakkinteresserte. Det er duket for en fantastisk sjakkfest med stort fokus på det sosiale¹, der NSF har alle muligheter til å spre sjakkglede og øke sjakkinteressen både innenfor og utenfor Norges grenser. Imidlertid ser det ut til at det høyeste organet for norsk sjakkliv har gjort grove feilvurderinger når det gjelder valg av arrangørsted og åpenheten rundt dette.

Arrangørsted og eierskap

«ChessParty» skal avholdes ved Oslofjord Convention Center (OCC) i Sandefjord, som definerer seg selv som «konferansedestinasjonen med alt på ett sted»². Det er liten tvil om at et sjakkarrangement i en størrelsesorden som dette krever lokaliteter noe litt utenom det vanlige. I så måte er det ikke rart at NSF endte opp her da man i høst bestemte seg for arrangørsted.

Problemet er imidlertid OCC sin kobling til Brunstad Christian Church (BCC) og Brunstadstiftelsen. OCC er et datterselskap av Brunstad Holding AS, som igjen ligger innunder Brunstadstiftelsen³. Linken selskapene imellom kommer tydelig til uttrykk eksempelvis ved at styreleder i OCC, Tore Elias Aslaksen, også er styreleder i Brunstad Holding AS – og styremedlem i Brunstadstiftelsen⁴. Brunstadstiftelsen ble i 2012 etablert av BCC «for å skape tydelig skille mellom menigheten som trossamfunn på den ene siden, og næringsdrift og eiendomsforvaltning på den andre siden»⁵. Samtidig understrekes det på stiftelsens egne hjemmesider at «Brunstadstiftelsen har til formål å fremme den lære, de verdier og det kristelige innhold som Johan O. Smith sto for»⁶. BCC har en omstridt lære og praksis, som vist i dokumentaren «Norge bak fasaden» på TV 2 i vinter⁷. Her fortelles det om en virksomhet preget av forventninger om mye dugnadsarbeid, pengejag og rike ledere. Det som imidlertid har fått mest offentlig oppmerksomhet er deres syn på homofili, noe som var hovedårsak til at Norges Håndballforbund (NHF) i vinter vedtok å ikke legge sine arrangementer til Oslofjord Arena ved OCC. «Det er viktig for oss at alle medlemmer føler seg trygge på at våre verdier etterleveres i vår aktivitet og våre arrangementer. Slik eiersituasjonen ved Oslofjord Arena er nå, har styret kommet frem til at Norges Håndballforbund ikke vil gjennomføre arrangementer der»⁸, argumenterte håndballpresident Kåre Geir Lio den gang. Det er vanskelig å si seg uenig i denne konklusjonen. Hvordan

kan så NSF ende opp med stikk motsatt konklusjon? Er ikke verdiene håndballpresidenten snakker om viktige for dem?

I kjølvannet av NHF sin avgjørelse om å avstå fra arrangementer hos OCC, så sistnevnte seg nødt til å få til en fortløpende i en allerede påbegynt prosess om å fjerne alle bånd til Brunstadstiftelsen. Administrerende direktør i OCC, Stian Fuglset, viser til at mange har opplevd et utydelig skille mellom BCC og OCC, og fremholder at de er «glade for arbeidet som vil fjerne all tvil rundt dette»⁹. Ansatte ved OCC følte seg misforstått i mediene, og understreket i en kronikk i Tønsbergs Blad 8. januar i år at OCC har et verdigrunnlag der «Ingen diskriminering, basert på kjønn, seksuell legning, alder, funksjonshemming, nasjonalitet, etnisitet eller politisk eller religiøs overbevisning skal finne sted»¹⁰. At både ledelsen så vel som ansatte ved OCC går ut offentlig og tar tydelig avstand fra BCC sitt syn på homofili, er selvsagt svært positivt. Det er ingen grunn til å sette spørsmålstejn ved eller å mistro dem i deres uttalelser.

Usikker fremtid – sikker nåtid

NSF har vektlagt nettopp uttalelsene fra OCC når de likevel har valgt å opprettholde sin avtale med OCC om gjennomføringen av «ChessParty». Dette bekreftes i deres invitasjon som ble publisert på bergensjakk.no 27. februar¹¹, og av generalsekretæren i NSF, Geir Nesheim i Aftenposten 13. februar i år: «Styret har ved et par anledninger sett på dette og kommet til at dette er et sted vi kan være. Vi har fulgt nøye med det som har skjedd i forbindelse med håndballforbundets prosess i vinter og eierne har offentliggjort sine planer om at det kanskje blir endringer i eierforholdet»¹². Går vi uttalelsen hans nærmere etter i sømmene, finner vi imidlertid en grunn til bekymring, som det er oppsiktsvekkende at NSF tilsynelatende ikke har bitt seg merke i. Nesheim bruker ordene «kanskje» og «blir». «Kanskje» signaliserer en usikkerhet, «blir» signaliserer noe som tilhører fremtiden. Med andre ord: en usikker fremtid. Også i de offentliggjorte planene Nesheim snakker om finner vi en usikkerhet knyttet til skifte av eierskap: «Oslofjord Convention Center vil i løpet av kort tid **kunne** få et eierskap som gjør at fremtidige overskudd skal komme idrett, kultur og samfunnsnyttige formål i Vestfold til gode»¹³. OCC kan videre fortelle at «Det er ventet at prosessen frem til at en endelig løsning kan iverksettes vil være ett til to år»¹⁴. Det er altså ikke helt sikkert at det vil bli et nytt eierskap, selv om mye tyder på at det vil skje. Uansett er det snakk om en prosess som pågår, og som vil pågå i lang tid til. Per dags dato er og blir OCC et selskap som ligger innunder den omstridte Brunstadstiftelsen. Det er et ubestridelig faktum.

Legger man godviljen til, kan man hevde at NSF nettopp er med på å bidra til endring i eierskapet når de går inn i dialog og samarbeid med OCC. NSF mener i hvert fall å hevde det selv: «Styret i NSF er stolte over at norsk sjakk har vært med på å påvirke Oslofjord til å framskynde arbeidet med endring av eierskapsform»¹⁵, heter det i invitasjonen til festivalen. Innvendingen mot dette

bør likevel være mer enn åpenbar: Man ville vært mye tydeligere i hva man mener og trolig vært med på å skape raskere endring ved å si at det er uaktuelt å legge et arrangement til OCC så lenge eierskapet er som det er. Nettopp dette gjorde NHF med presidenten i spissen: «Forbundsstyret opplever at den positive dialogen Norges Håndballforbund og OCC har hatt, har beveget OCC og deres forhold til trossamfunnet. Vi er spente på å se utviklingen i arbeidet med arenaens fremtidige eierskapsstruktur¹⁶». Både NHF og NSF har altså hatt en dialog med OCC, og begge har uttrykt at det er problematisk å legge arrangementer dit av hensyn til koblingene til BCC. Forskjellen er at NHF eventuelt venter med å legge arrangementer dit til eierskapet er endret, mens NSF synes det er helt greit å samarbeide med OCC så lenge intensjonen om endring er til stede.

Økonomiske betenkeligheter

Det at OCC enn så lenge fortsatt er et underselskap av BCC bringer videre det *økonomiske* aspektet på banen. OCC proklamerer at «Et delmål i prosjektet er at **fremtidige overskudd** ikke skal komme BCC til gode»¹⁷. Dette kan vanskelig tolkes som noe annet enn at et eventuelt overskudd fra «ChessParty» i mai 2020 nettopp kommer Brunstadstiftelsen og BCC til gode. Derfra er veien kort til å gjøre seg noen betraktninger rundt sjakkfestivalen: Betyr ikke dette at alt av penger som deltakere og tilskuere legger igjen under arrangementet kan vise seg å være en direkte eller indirekte økonomisk støtte til BCC? Hvordan kan en skolelærer som tar med seg klassen sin til landsfinalen i Sjakk5ern, en sjakkleder som tar med seg medlemmer av sjakkklubben til en BGP/NGP-turnering, ja en hvilken som helst deltaker eller tilskuer på arrangementet, forsvare at pengene som blir brukt hos OCC direkte eller indirekte vil kunne gå til å støtte en organisasjon som er imot homofili? Mot dette kan man innvende at OCC kanskje ikke vil gå med overskudd på arrangementet, men uansett overskudd eller ikke vil BCC kunne tjene på dette på sikt, ved å bruke sjakken til å skaffe seg goodwill og et forbedret omdømme etter fadeseen med håndballforbundet.

NSF har satt sine medlemmer i en skikkelig skvis ved å holde fast ved gjennomføringen av «ChessParty» så lenge eiersituasjonen er som den er. På den ene siden ønsker sjakk-Norge å støtte opp om flotte initiativ og arrangement som kan bidra til vekst for sjakkmiljøet, men på den andre siden vil man ikke støtte organisasjoner som BCC. Vi vet ikke hva som skjer i fremtiden. Vi vet strengt tatt ikke OM det blir et eierskifte, og vi vet i hvert fall ikke NÅR det blir. Det vi vet med sikkerhet er at koblingen mellom OCC og BCC per dags dato er uomtvistelig. En deltakelse på «ChessParty» er i ytterste konsekvens en økonomisk støtte til en organisasjon med utdaterte holdninger og et særdeles dårlig rykte i det norske samfunnet.

Etiske betenkeligheter

Den *etiske* problemstillingen i saken står uansett klart sterkere enn den økonomiske. Faktisk burde NSF vært meget betenkt med å legge arrangementet sitt til OCC selv om sistnevnte skulle vært helt løsrevet fra BCC. OCC ligger geografisk til i Brunstad, som er og blir et fast samlingssted for menigheten BCC, og har vært det i over 60 år. BCC forteller på egne hjemmesider at de avholder 7-8 årlige internasjonale konferanser, samt fire internasjonale camper for ungdom – hovedsakelig på OCC¹⁸. At NSF legger et arrangement til et hvilket som helst religiøst område er i seg selv ikke uproblematisk. Å legge et arrangement til et sted som har så nære forbindelseslinjer til en menighet med et frynsete rykte knyttet til konservative holdninger, er og blir nærmest uforståelig. Vil virkelig styret i NSF assosieres med dette? Det har de siste årene dessuten vært et problem at mange store idrettsarrangementer, både i og utenfor sjakkverdenen, blir lagt til land med alvorlige brudd på menneskerettigheter, eksempelvis i form av undertrykkelse av kvinner og homofile. Da bør vi i hvert fall i Norge, i verdens beste land å bo i, kunne klare å tilby et arrangement der man ikke kan sette spørsmålstegn ved om det bygger på norske inkluderende verdier og holdninger.

Mangelfull åpenhet

Et annet moment som må nevnes er den nærmest totale mangelen på *åpenhet* som har blitt vist gjennom hele prosessen fra NSF sin side. Med Kindred-saken fra i sommer friskt i minne, der NSF fikk krass kritikk for sin mangelfulle åpenhet overfor medlemmene, skulle man tro at de ville spille med helt åpne kort i en såpass kontroversiell sak som dette. OCC er i NSF's styrereferat fra 21. august 2019 nevnt som arrangørsted for NM for lag og Landsfinalen i Sjakk5ern¹⁹. «ChessParty» nevnes for første gang i referatet fra styremøtet 16. oktober i fjor høst: «Chess Party: Dette store arrangementet vil bli avholdt på Oslofjord Convention Center i Kr. Himmelfart-helgen 2020, med landsfinale i Sjakk5ern 2019/20 og NM for klubblag 2020 som to store innslag blant totalt 20-30 programposter. NSF har inngått en avtale med eventbyrået Kjentfolk om det hele. Resten av dette referatpunktet er ikke med i offentliggjort referat.²⁰». I samme referat skrives det at neste styremøte er 11.12.19, men på forbundets hjemmesider finnes det per 9. mars ikke flere referater²¹. Har «ChessParty» blitt diskutert på andre styremøter vi ikke har referater fra? Hvordan er det økonomiske ansvaret fordelt mellom de ulike aktørene som står bak arrangementet? Hvilken kontakt har NSF hatt med OCC? Hvilke betraktninger er gjort rundt dilemmaet med tilknytningen til BCC? Har ikke medlemmer av NSF og potensielle deltakere på «ChessParty» rett til å vite hva slags arrangement man eventuelt deltar på? Alt dette er momenter NSF burde vært helt åpne om gjennom hele prosessen, særlig etter saken med håndballforbundet. Det eneste vi sitter igjen med foruten reklame for arrangementet, er noen fattige ord i et par styrereferater og en kort kommentar i Aftenposten fra NSF's generalsekretær.

Det er forunderlig at NSF ikke har tatt initiativ til en slik åpenhet, og samtidig merkelig at ikke medlemmer av forbundet har reist debatten rundt «ChessParty»

før nå. Det må da være flere medlemmer i NSF som etter medieoppslagene med NHF og OCC sitter med betenkeligheter knyttet til dette arrangementet? Kanskje er man redde for å stå frem, av frykt for å måtte stå opp for sin mening mot sterke krefter i og utenfor sjakkforbundet. 27. februar kommer plutselig NSF i den tidligere omtalte invitasjonen på banen med noen avklaringer rundt arrangementet²². Her skryter de av samarbeidsavtalen de har fått til, og fremhever at avtalen er gunstig med bakgrunn i at NSF er sikret inntekter og ikke løper noen økonomisk risiko. De skriver videre at de har mottatt henvendelser fra medlemmer som er skeptiske til å legge arrangementet til OCC. Det er altså først etter press fra flere medlemmer at NSF ser behovet for å komme med noe mer informasjon. Ting tyder på at NSF ikke har ønsket at denne debatten skal tas offentlig, og det er lett å tolke publiseringen 27. februar som at de forsøker å kvele debatten før den har begynt. Ja, det er uheldig at debatten kommer så sent som nå, men dersom NSF ikke tåler at debatten kommer, så tåler definitivt heller ikke arrangementet dagens lys.

Usikker fremtid

Norges Sjakkforbund fortjener honnør for å forsøke å ta norsk sjakk til nye høyder med et ambisiøst og massivt arrangement. I dette tilfellet har de imidlertid navigert i det skjulte uten å følge fjellvettreglene²³, og dermed endt opp med å legge det som kunne blitt tidenes norske sjakkhøydepunkt til tåkeland. Så gjenstår det å se om de nå likevel vil følge fjellvettregel nummer 8 - og dernest om NSF's medlemmer mener regelen fortsatt gjelder.

Sluttnoter:

- ¹ <https://www.chessparty.com/om-festivalen>
- ² <https://oslofjord.com/om-oss/om-oslofjord/>
- ³ <https://www.proff.no/roller/oslofjord-convention-center-as/melsomvik/hoteller-og-andre-overnattingssteder/IGDDYT700LQ/>
- ⁴ <https://www.proff.no/rolle/tore-elias-aslaksen/skotselv/477412/>
- ⁵ <https://www.brunstadstiftelsen.no/om-oss/>
- ⁶ Ibid.
- ⁷ «Norge bak fasaden» episode 3: «I Guds navn», vist 09.12.2019 på TV 2
- ⁸ <https://www.handball.no/nyheter/2020/01/om-norsk-handball-og-oslofjord-arena/>
- ⁹ <https://oslofjord.com/nytt-eierskap-oslofjord-convention-center/>
- ¹⁰ <https://www.tb.no/meninger/brunstad-christian-church/sport/et-sted-legningen-ikke-spiller-noen-rolle/o/5-76-1211357>
- ¹¹ <https://www.sjakk.no/filarkiv/2020/02/Invitasjon-til-ChessParty-2020.pdf>
- ¹² <https://www.aftenposten.no/sport/sjakk/i/zGyAM5/naa-kommer-sjakkens-e-sport-til-norge-blir-spektakulaert>
- ¹³ <https://oslofjord.com/nytt-eierskap-oslofjord-convention-center/> (min utheving)
- ¹⁴ Ibid.
- ¹⁵ <https://www.sjakk.no/filarkiv/2020/02/Invitasjon-til-ChessParty-2020.pdf>
- ¹⁶ <https://www.handball.no/nyheter/2020/01/om-norsk-handball-og-oslofjord-arena/>
- ¹⁷ <https://oslofjord.com/nytt-eierskap-oslofjord-convention-center/> (min utheving)
- ¹⁸ <https://bcc.no/aktuelt/konferanser/>
- ¹⁹ https://www.sjakk.no/filarkiv/2019/11/190821-NSF-SSM-1-1920-Referat-versjon-til-off.gj_.pdf
- ²⁰ <https://www.sjakk.no/filarkiv/2019/11/191016-NSF-SSM-3-1920-Referat-til-offentliggj%C3%B8ring.pdf>
- ²¹ <https://www.sjakk.no/nsf/organisasjon/styrer-og-utvalg/styrereferat/>
- ²² <https://www.sjakk.no/filarkiv/2020/02/Invitasjon-til-ChessParty-2020.pdf>
- ²³ <https://norskfriluftsliv.no/nye-fjellvettregler/>